

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 5C/549/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715216471
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nora Zátopková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5715216471.5

Rozhodnutie

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Norou Zátopkovou v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zastúpený: PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti odporcovi: A. H., K.. X.X.XXXX, O. Q. B., zastúpená súdom ustanoveným opatrovníkom, J. V., tajomníčkou Okresného súdu Martin, v konaní o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľa z a m i e t a.

II. Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.12.2015, sa navrhovateľ domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým by odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 248,95 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 248,95 eur od 26.12.2012 do zaplatenia ako i náhradu trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 71,93 eur. Návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa - Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469 uzatvoril dňa 11.04.2012 s odporcom Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej bol poskytovateľ služby povinný pripojiť účastníka (odporcu) k verejnej mobilnej telefónnej sieti a aktivovať mu SIM kartu na predplatenú mobilnú službu FIX 12. Odporca bol povinný dobíjať si mesačne dohodnutý zmluvný kredit na SIM karte počas celej doby viazanosti, t.j. počas 24 mesiacov. Odporca si kredit na SIM karte počas doby viazanosti buď nedobil vôbec alebo počas lehoty viazanosti prestal kredit dobíjať, čím porušil Zmluvu o pripojení FIX 12, Všeobecné a Osobitné podmienky poskytovania predplatenej komunikačnej služby EASY, za čo navrhovateľ vyúčtoval odporcovi dohodnutú zmluvnú pokutu. Odporca zmluvnú pokutu navrhovateľovi neuhradil.

Na pojednávanie konané dňa 15.06.2016 sa žiaden z účastníkov nedostavil. Právny zástupca navrhovateľa požiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní podaním zo dňa 9.06.2016, doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.06.2016. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom šetrenia po pobyte odporkyne.

Uznesením č.k. 5C/549/2015 - 30 zo dňa 15.06.2016 súd ustanovil odporkyňu, ktorej pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, opatrovníčku, tajomníčku Okresného súdu Martin.

Na pojednávanie konané dňa 30.06.2016 sa žiaden z účastníkov nedostavil. Právny zástupca navrhovateľa požiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní podaním zo dňa 22.06.2016, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.06.2016. Opatrovníčka odporkyne sa k návrhu nevyjadrila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s faktúrou č. 7212782069, Zmluvou o pripojení s dodatkom, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 9.06.2014, Oznámením o postúpení pohľadávky, Všeobecnými

podmienkami poskytovania predplatenj verejnej komunikačnej služby EASY, Osobitnými podmienkami pre poskytovanie služby FIX, Cennikom mobilného telefónu a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 11.04.2012 uzatvorili právny predchodca navrhovateľa a odporca Zmluvu o poskytovaní verejných služieb (ďalej len "Zmluva"), na základe ktorej bol poskytovateľ služby (právny predchodca navrhovateľa) povinný pripojiť účastníka (odporcu) k verejnej mobilnej telefónnej sieti a aktivovať mu SIM kartu na predplatenú mobilnú službu FIX 12. Odporca bol povinný dobíjať si mesačne dohodnutý zmluvný kredit na SIM karte, pričom prvý krát bol povinný si ho dobiť najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol zmluvný vzťah uzavretý. Na základe Dodatku k Zmluve, ktorý bol podpísaný dňa 11.04.2012 jeho povinnosť trvala počas celej doby viazanosti, t.j. 24 mesiacov. Odporca si kredit na SIM karte buď nedobil vôbec alebo počas lehoty viazanosti prestal kredit dobíjať, čím porušil Zmluvu o pripojení FIX 12, Všeobecné podmienky poskytovania predplatenj verejnej komunikačnej služby EASY a Osobitné podmienky pre poskytovanie služby FIX 12, za čo bol poskytovateľ služby oprávnený vyúčtovať odporcovi dohodnutú zmluvnú pokutu. Poskytovateľ služby vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu faktúrou č. 7212782069, vystavenou dňa 8.12.2012, splatnou dňa 25.12.2012

Dňa 9.06.2014 uzatvorili právny predchodca navrhovateľa a navrhovateľ Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky voči odporcovi.

V súvislosti so žalovaným nárokom v sume 248,95 eur s príslušenstvom vyhotovil právny predchodca navrhovateľa odporcovi dňa 8.12.2012 faktúru č. 7212782069, splatnú dňa 25.12.2012, predmetom ktorej bola zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur.

Predmetný zmluvný vzťah vzniknutý medzi pôvodným veriteľom a odporcom na základe uvedenej zmluvy je vzťahom spotrebiteľským podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku v neprospech spotrebiteľa. Generálny zákaz použitia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky, obsahuje ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka, ktoré má kogentný charakter.

Pri uvedenom zákaze sa vychádza z prezumpcie, že v spotrebiteľských zmluvách často vystupujú nerovné subjekty, kde práve spotrebiteľia sú v postavení slabšej zmluvnej strany, ktorej je potrebné poskytnúť ochranu proti "zneužitiu právomoci zo strany dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprimeranému popretiu ich základných práv v zmluvách" (Smernica Rady 93/13/EHS). Neprijateľnosť zmluvnej podmienky - dojednaná o zmluvnej pokute spôsobuje jeho neplatnosť, a to od počiatku, v dôsledku čoho nenastávajú predpokladané právne účinky takejto dojednaná.

Zmluvná podmienka dojednaná v Dodatku k Zmluve v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty vo výške ustanovenej v tabuľke č. 1 k Dodatku je pre rozpor s § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka neplatná a z toho dôvodu neprijateľná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu ako spotrebiteľa a súčasne predmetná zmluvná podmienka nebola s odporcom dojednaná individuálne. Z Dodatku k Zmluve vyplýva viazanie vzniku nároku na zmluvnú pokutu v prospech právneho predchodcu navrhovateľa na akékoľvek konanie alebo opomenutie odporcu, ktoré by mohlo byť dôvodom na predčasné skončenie zmluvného vzťahu pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti. Na druhej strane však nebola dohodnutá žiadna zmluvná pokuta v prospech odporcu pre nedodržanie akejkoľvek (alebo čo i len jednej) zmluvnej povinnosti zo strany pôvodného veriteľa. Predmetná zmluvná podmienka navyše zaväzovala odporcu k zaplateniu zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti 24 mesiacov. Nárok na zmluvnú pokutu v plnej výške mal preto pôvodný veriteľ aj v prípade, ak by odporca porušil zmluvnú povinnosť (s následkom predčasného ukončenia Zmluvy) hoci aj v posledný deň tejto doby napriek tomu, že dovedy by neporušil žiadnu zmluvnú povinnosť. V rámci dohodnutých zmluvných podmienok mal pôvodný veriteľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v plnej výške aj v prípade, ak by odporca porušil svoju zmluvnú povinnosť včas a riadne uhrádzať cenu za poskytnuté služby a nájom koncového zariadenia hoci aj len čo do minimálnej sumy. Súd má za to, že práve uvedené skutočnosti spôsobili nerovnováhu v predmetnom spotrebiteľskom vzťahu, a tým aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky a jej súčasnú neplatnosť, nakoľko nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán (dodávateľ) zneužíva svoje postavenie

na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré druhá strana (spotrebiteľ) buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ zmluvu neuzavrie.

Dojednanie o zmluvnej pokute nachádzajúce sa v Dodatku k Zmluve nie je možné označiť ani za zmluvnú podmienku individuálne dohodnutú, pričom súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a tiež na článok 3 Smernice Rady 93/13/EHS. Podľa označených ustanovení sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola dodávateľom navrhnutá vopred, spotrebiteľ sa s ňou oboznámil až pred podpisom zmluvy, pričom nemohol ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Existenciu vopred pripravovaných formulárových (typových) zmlúv o poskytovaní rôznych služieb zo strany pôvodného veriteľa obsahujúcich obdobnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, zistil súd z veľkého množstva sporov vedených navrhovateľom na tunajšom súde (v pozícii právneho nástupcu pôvodného veriteľa: Slovak Telekom, a.s.). Zmluvy o poskytovaní verejných služieb obsahujúce ustanovenia o zmluvnej pokute, sa svojím obsahom navzájom líšia len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, cenách za program služieb a najom koncového zariadenia a dobe viazanosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že navrhovateľ nemá právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur vrátane prináležiacich úrokov z omeškania, keďže ju uplatnil na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Z uvedeného dôvodu preto súd návrh navrhovateľa v tejto časti zamietol.

Súd len pre úplnosť uvádza, že nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a dohody o nej, avšak poukazuje na to, že treba mať na zreteli aj na skutočný zmysel a cieľ zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch na strane spotrebiteľa. Taktiež treba mať na zreteli, že osobitné ustanovenia o ochrane spotrebiteľa v Občianskom zákonníku majú prednosť pred všeobecnými ustanoveniami tej časti zákona, ktorá upravuje záväzkové právo.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné stanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa článku 3 odsek 1. Smernice Rady 93/13/EHS, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú ak napriek požiadavke dôvery, spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa článku 3 odsek 2., prvá veta Smernice Rady 93/13/EHS, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 79 ods. 2 O.s.p. navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

Podľa § 120 ods. 1, prvá veta O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Sporové konanie je ovládané zásadou prejednávajúcou, ktorú treba chápať tak, že tvrdiť rozhodné skutočnosti a navrhovať o nich dôkazy je zásadne vecou účastníkov konania. Účastník má teda povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú. Dôkazné bremeno ako inštitút procesného práva stíha toho účastníka, v koho záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a účastníkom tvrdená, bola v konaní preukázaná v tom zmysle, aby ju súd uznal za pravdivú. Dôkazným bremenom sa teda rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané jeho tvrdenia; dôsledkom jeho neunesenia je účastníkov procesný neúspech. Účelom tohto procesného nástroja je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola preukázaná, t.j. kedy výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o existencii tejto skutočnosti, ani o tom, že táto skutočnosť nenastala.

Odporcovi súd náhradu trov konania v zmysle § 151 ods. 1 prvá veta v spojení s § 151 ods. 2 O.s.p. nepriznal, pretože odporca si trovy v tomto konaní neuplatnil a zo súdneho spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia žiadne trovy konania v jeho prospech nevyplývali.

Odporcovi by inak vznikol nárok na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože vo veci mal plný úspech.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak si odporca dobrovoľne nesplní povinnosti uložené týmto rozhodnutím, má navrhovateľ možnosť domáhať sa svojich nárokov proti odporcovi prostredníctvom exekúcie.